

**СТРУЧНО МИШЉЕЊЕ КОМИСИЈЕ ФОРМИРАНЕ РЕШЕЊЕМ ДИРЕКТОРА
ПЕДАГОШКОГ ЗАВОДА ВОЈВОДИНЕ
(број Решења: 1094 од 9.10.2018. године)**

Извршена је анализа рукописа превода уџбеника *Маша и Раша Свет у мојим рукама – уџбеник ликовне културе за први разред основне школе на словачком језику*, аутор др Сања Филиповић, издавачка кућа „ Klett “, Београд.

Констатује се да је горе наведени уџбеник превод *Свет у мојим рукама – уџбеник ликовне културе за први разред основне школе* истог аутора, одштампаног на српском језику, издавача „ Klett “, Београд којег је Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, Београд одобрило за издавање и употребу решењем број: 650-02-00173/2018-07 од 13. 04. 2018. године.

Уџбеник је подељен садржински на шест делова: *Ликовна култура и окружење, Облици у свету око мене, Обликовање, Споразумевање, Речник појмова и Прилози за активности.*

**ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА УСКЛАЂЕН СА
СТАНДАРДИМА КВАЛИТЕТА УЏБЕНИКА**

Анализиран је Стандард 4 – Језик уџбеника је одговарајући и функционалан.

Показатељ 1 - Наставно средство поштује језичку и правописну норму језика на којем је написан – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4.

Издавачу се скреће пажња на следеће уочене грешке, које се могу лако исправити и које не нарушавају разумљивост градива:

- на корицама превода поред назива уџбеника непотребно се наводи број 1 („ Svet v mojich rukách 1 “);
- на корицама са унутрашње стране не постоји превод упутства за активацију е-издања;
- страна 1 – није преведен појам уџбеник, наводи се само назив предмета, разред и врста школе („ výtvarná kultúra pre 1. ročník základnej školy “);
- страна 2 и до краја уџбеника - стране су повезане обрнуто у односу на издање на српском језику;
- страна 2 – понавља се број 1 у називу уџбеника („ Svet v mojich rukách 1 “) и изостављање појма уџбеник;
- страна 2 – родно осетљив језик није доследно примењиван, аутор уџбеника се наводи у облику женског рода („ autorka “) а уредник у облику мушког рода („ redaktor “);
- страна 2 – реч „ илустрације “ преведена је у облику једнине уместо множине („ ilustrácia “);
- страна 2 – наводи се тачка уместо зареза („ archív Vydavateľstva Klett. “);
- страна 2 – словна грешка, а уместо е („ Namanja “);

- страна 2 – наводе се различити извршиоци за графичко обликовање („ Total Idea, Nový Sad“) а затим и други извршилац који није садржан у издању на српском језику („ Štúdio Abraka Dabra, Nový Sad “);
- страна 2 – неправилна употреба скраћенице („ Vydavateľstvo Klett d.o.o. “)
- страна 2 – мало слово м уместо великог у називу улице („ maršala Birjuzova “);
- страна 2 – нису наведени подаци за штампу и тираж ;
- страна 2 – нису наведени подаци у вези одобравања уџбеника за употребу;
- страна 2 – непотребна употреба везника а („ zverejňovať a prepracovať ... “, „ tlačenia a uschovávanía ... “);
- страна 2 – у преводу је изостављен израз индивидуални („ umožňuje jednotlivcovi prístup “);
- страна 2 – уместо израза дечијих употребљен је израз ученичких („ žiacke “);
- страна 2 – презимена ликовних педагога нису дата у правилном облику („ Butererová “, „ Vojvodićová “);
- страна 7 – налог није правилно преведен, у питању је посматрање фотографија а не слика („ Pozoruj obrázky z...);
- страна 9, 10, 12, 13, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 38, 39, 41, 42, 45, 46, 47, 49, 50, 52, 55, 57, 59, 60, 61, 62, 64, 65, 66 поднаслови задатака наводе се под знацима навода уместо без њих („ Miesto z mojich spomienok “...);
- страна 10 – у преводу је употребљен облик једине за материјал и изостављен израз „ у боји “ („ Materiál: samolepiaci _ kolážový papier “);
- страна 25 – појмови „изнад - испод “ дати су обрнутим редоследом („ POD-NAD “);
- страна 31 – уместо појма „ предмет “ употребљен је израз „ биљке “ („ rastliny“);
- страна 31 – у називу планета користи се мало слово уместо великог („ slnko “, „ mesiac “);
- страна 35 – кључни појам „ атеље “ није затамњен у тексту („ ateliéri “);
- страна 45 – неправилни облици падежа („ ... – zemiaku alebo jablka, nitka a motúz, listy... “);
- страна 48 – кључни појам „ скулптура “ није затамњен у тексту („ sochy “);
- страна 67 – приликом превода израза „ ткање, штрикање, хеклање и украсни вез “ изостављена је реч „ укрштањем “ а употребљена реч „ украшавањем “ („ rôzne spôsoby výroby látky zdobením ...“);
- страна 67,68 – речник појмова садржи 58 израза уместо 60, изостављено је објашњење значења речи „ затворени простор и природни извор светлости “;

Показатељ 2 - Дужина и конструкција речи одговарају узрасту ученика – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Реченична конструкција је правилна и јасна, у складу са узрастом ученика, што доприноси томе да градиво буде разумљиво ученицима којима је намењено.

Показатељ 3 – Текст је језички и стилски уједначен – задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Употребљен је научни стил, а у складу са градивом и стручна терминологија. Стил је прецизан, без неразумљивих елемената.

Показатељ 4 - Страни изрази се користе само када је то неопходно - задовољен је у потпуности и оцењен оценом 4. Страни изрази су употребљени искључиво због специфичности градива. За њих су дата одговарајућа објашњења, формулисана једноставним речником. Непознате или мање познате речи прецизно су објашњене у *Речнику појмова*.

Показатељ 5 – Језик којим је уџбеник написан доприноси лакшем разумевању градива – задовољен је у потпуности и оцењен је оценом 4. Кохерентност језика је на одговарајућем нивоу. Идеје су правилно повезане, што доприноси лакшем разумевању градива.

На основу претходно изложеног, закључује се да је **испуњен Стандард 4 - Језик уџбеника је одговарајући и функционалан**.

IV ОЦЕНА ДА ЈЕ РУКОПИС ПРЕВОДА УЏБЕНИКА У СКЛАДУ СА ЧЛАНОМ 40. ЗАКОНА О УЏБЕНИЦИМА („Сл. гласник РС“, бр. 27/2018)

Након стручног оцењивања, закључује се да је садржај рукописа превода уџбеника *Свет у мојим рукама – уџбеник ликовне културе за први разред основне школе на словачком језику* непромењен у односу на уџбеник на српском језику.

Напред наведени недостаци могу се лако исправити, те није потребно поново достављати рукопис превода на преглед.

Приликом оцењивања уочене су следеће грешке у горе наведеном уџбенику на српском језику:

- страна 5 – словна грешка, употреба малог слова о уместо великог слова (ученици допуњују реченицу: Идем у основну школу _____);
- страна 10 – није примењен родно осетљив језик (Прочитајте са учитељицом на часу песму „ Ал` је леп овај свет “ Јована Јовановића Змаја.)

Стручна комисија Педагошког завода Војводине у саставу: